

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Republiek op drift? Le Petit Journal, Le Temps en de republikeinse kritiek op de Franse democratie, 1887-1893

Janssen, J.A.

Citation

Janssen, J. A. (2023, February 16). *Republiek op drift?: Le Petit Journal, Le Temps en de republikeinse kritiek op de Franse democratie, 1887-1893*.

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from:

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Republiek op drift?

Le Petit Journal, Le Temps en de republikeinse kritiek op de Franse democratie, 1887-1893

Proefschrift

ter verkrijging van
de graad van doctor aan de Universiteit Leiden,
op gezag van rector magnificus prof. dr. ir. H. Bijl,
volgens besluit van het college voor promoties
te verdedigen op 16 februari 2023
klokke 15.00 uur
door

John Alexander Janssen

geboren te Alkmaar
in 1984

Promotor: Prof. dr. H. te Velde
Copromotor: Dr. H.J. Storm

Promotiecommissie: Prof. dr. B. Rieger

Prof. dr. I. de Haan (Universiteit Utrecht)

Prof. dr. M. Beyen (Universiteit Antwerpen)

Dr. N.G. Pas (Universiteit van Amsterdam)

Dr. A. Heyer

Inhoud

<i>Inleiding</i>	5
1. Naar een gewortelde Republiek: Frankrijk 1875-1889	21
1.1 Het politieke bestel van de jonge Republiek	22
1.2 Boulanger en het boulangisme	39
1.3 Nasleep en betekenis	48
2. De Franse pers in het fin de siècle	57
2.1 Een nieuwe persvrijheid	57
2.2 Journalistiek in beweging	61
2.3 De vrijheid en het gif	66
2.4 <i>Le Petit Journal</i> , <i>Le Temps</i>	71
3. <i>Le Petit Journal I</i>	74
3.1 Mei- december 1887	74
3.2 Januari 1888- augustus 1889	94
3.3 Politieke kritiek: tussenbalans	113
4. <i>Le Temps I</i>	118
4.1 Mei-december 1887	118
4.2 Januari 1888- augustus 1889	130
4.3 Politieke kritiek: tussenbalans	153
5. Van Boulanger tot Panama: Frankrijk 1889-1893	157
5.1 Na Boulanger	157
5.2 De onderneming	160
5.3 Schandaal	166
5.4 Na sleep en erfenis	174
6. <i>Le Petit Journal II</i>	179
6.1 September 1889- augustus 1892	179
6.2 September 1892- maart 1893	184
6.2.1 September- december	184
6.2.2 Januari- maart	191

6.3 Politieke kritiek: eindbalans	199
7. <i>Le Temps II</i>	206
7.1 September 1889- augustus 1892	206
7.2 September 1892- maart 1893	213
7.2.1 September-december	213
7.2.2 Januari-maart	222
7.3 Politieke kritiek: eindbalans	232
8. <i>Republikeinse kritiek op de democratie</i>	239
8.1 De kritiek tegen het licht	239
8.2 Vergelijking	242
8.3 Gedeelde taal?	249
Conclusie	252
Summary	264
Archieven & Literatuur	269
Dankwoord	277
De auteur	278